

Dyrektor WHO był współodpowiedzialny za kolonizację i grabież ziemi

20 czerwca 2020

Tedros Adhanom Gebhreyesus, Dyrektor Generalny Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zanim objął ten urząd w 2017 roku, przez kilkanaście lat pełnił najwyższe funkcje polityczne w Etiopii, w technokratycznym rządzie Melesa Zenawiego i następnie H.M. Desalegne zbudowanego na bazie Etiopskiego Ludowo-Rewolucyjnego Frontu Demokratycznego i Ludowego Frontu Wyzwolenia Tigraju.

Tedros Adhanom Gebhreyesus pełniąc funkcję ministra zdrowia (2005-2012) oraz ministra spraw zagranicznych Etiopii (2012-2016) realizował, popierał i potwierdzał centralną politykę rządu w Addis Abebie, opartą na kapitalizmie państwowym, uderzającą w prawa rdzennej ludności w różnych regionach kraju, zwłaszcza w południowej i południowo-zachodniej Etiopii. U schyłku ministerialnej kariery Tedrosa władze Etiopii dokonały rozprawy z demonstrantami z ludów Oromo i Amhara zabijając w kilku miastach i regionach kilkaset osób.

Rząd Melesa Zenawiego i T. Adhanoma prowadził konsekwentną politykę kolonizacyjną i wysiedleńczą wymierzoną w szczególnie odmienne etniczne i kulturowo ludy w Etiopii. Autochtoniczna ludność z regionu Gambella i Doliny Omo była i jest wypychana ze swoich terytoriów w celu wydzierżawienia setek tysięcy hektarów ziemi na rzecz zagranicznych i krajowych inwestorów. Ukoronowaniem tego przedsięwzięcia była budowa tamy Gible III. W 2009 roku przestrzegano, że „będzie ona najwyższą i drugą co do wielkości taką konstrukcją w Afryce. Projekt uderzy w 200

tysiący rdzennych mieszkańców niższej Doliny Omo, którzy egzystując w trudnym półsuchym klimacie już teraz zmagają się z okresowym niedoborem żywności”.

W 2015 roku w artykule „Jezioro Turkana zamieni się w obszar nieustającej bitwy” przestrzegano: „Mieszkańcy Doliny Omo zostali postawieni przed widmem największych zmian w swojej historii najnowszej. Decyzją etiopskiego rządu, którego przedstawiciele są członkami zupełnie innych grup etnicznych, powstaną tam ogromne plantacje cukru, które zajmą powierzchnię prawie 2000 km kwadratowych. Do regionu sprowadzonych zostanie około 700 tysięcy pracowników, a całość przedsięwzięcia dokona się przy wsparciu brytyjskiej pomocy finansowej. Rdzennym mieszkańcom Doliny Omo nie dano żadnego wyboru w tej kwestii – zmusza się ich do opuszczenia swoich domów i ziemi, wyzbycia bydła i zmiany sposobu życia”. Utworzono nawet specjalne osiedla, w których zamieszano koncentrować wysiedlane społeczności.

Niszczenie wielopokoleniowej, samowystarczalnej gospodarki plemiennej wystawia na ryzyko chronicznego głodu i ekonomicznej podległości setki tysięcy osób, żyjących w gorącym, półsuchym klimacie. W 2012 roku kilkuset członków ludów Bodi, Suri i Mursi, którzy stawili opór zostało aresztowanych i pobitych. Zanotowano przypadki śmiertelne. Lokalny urzędnik państwowy zagroził, że rząd zmiażdży przeciwników inwestycji w regionie niczym buldożer. Plantacje chronione są nie rzadko przez ochroniarzy wyposażonych w karabiny maszynowe, z tym samym arsenałem siły bezpieczeństwa wkraczały na spotkania z lokalnymi mieszkańcami, podczas których nieodwołalnie informowano ich o planach rządu, co do losu plemiennych ziem. Rząd Etiopii odmawiał konsultacji rdzennej ludności, nie zapewniając jej także odszkodowań. Powstaniu lokalnej ludności zapobiegać miał śmiertelny sprzęt i kilkutyśięczny oddział wojska.

Począwszy od 2010 roku, współpracujące ze sobą władze federalne i lokalne rozpoczęły starania o przeniesienie prawie

dwóch milionów ludzi w całym kraju, celem osadzenia ich w nowych wsiach. W zbliżonym okresie etiopski rząd rozpoczął program masowych wysiedleń ludności z grup etnicznych Anuak i Nuer w regionie Gambella położonym przy granicy z Sudanem. W ciągu trzyletniego programu eksmisyjnego przeniesionych zostać miało co najmniej 70 tysięcy osób. Usunięcie lokalnych społeczności było podyktowane planem utworzenia w regionie rozległych plantacji rolniczych. Uprawy cukru pochłonać miały tylko do 150 tysięcy akrów ziemi.

Ośmielony swoimi „sukcesami” rząd Melesa Zenawiego i T. Adhanoma próbował przeszczepić te praktyki także na ziemiach największych grup etnicznych kraju. Próba poszerzenia granic administracyjnych stolicy – już za rządów H.M. Desalegne – prowadząca do zawłaszczenia ziem ludu Oromo bez konsultacji z nimi, stała się załącznikiem fali protestów i demonstracji jakie wybuchły w Etiopii w 2015 i 2016 roku. Według Human Rights Watch tylko w pierwszej fazie protestów w listopadzie 2015 roku zginęło 400 osób. Aby zwiększyć przewagę logistyczną, rząd Etiopii ograniczył lub odciął dostęp do Internetu najpierw na terenie Oromii a następnie całego kraju.

Pozostaje symboliczną koincydencją, że pewna odwilż polityczna w Etiopii nastąpiła niedługo po tym jak Tedros Adhanom Gebhreyesus przestał pełnić najwyższe funkcje polityczne w Etiopii. Ocieplenie stosunków dyplomatycznych z Erytreą czy wypuszczenie setek więźniów politycznych nastąpiło po tym, gdy Tedrosa nie było już w centralnym rządzie. Jak zwrócił na to uwagę między innymi Abebe Gelaw wcześniej Tedros Adhanom Gebhreyesus był osobiście zaangażowany w aresztowanie w Jemenie w 2014 roku i sprowadzenie do Etiopii opozycjonisty Andargachewa Tsege. Sam nigdy nie ujął się za prawami obywateli Etiopii pracującymi na Bliskim Wschodzie i padającymi niejednokrotnie ofiarą niewoli domowej.

Autorstwo: Damian Żuchowski

Źródło: Wolnemedi.net

LEKTURA TEMATYCZNA (2009-2017)

1. „Dolina Omo: Tubylcy w cieniu giganta”,
<http://wolnedia.net/ekologia/dolina-omo-tubylcy-w-cieniu-giganta/>
2. „Kolonizacja i eskalacja nacisków w Dolinie Omo”,
<http://wolnedia.net/ekologia/kolonizacja-i-eskalacja-naciskow-w-dolinie-omo/>
3. „Polska Komisja Nadzoru Finansowego ignoruje prawa człowieka”,
<http://wolnedia.net/ekologia/polska-knf-ignoruje-prawa-czlowieka/>
4. „Nowy Apartheid w Etiopii”,
<http://wolnedia.net/polityka/nowy-apartheid-w-etiopii/>
5. „Kolonizacja w Dolinie Omo to współczesna tragedia”,
<http://wolnedia.net/ekologia/wspolczesna-tragedia-kolonizacja-w-dolinie-omo/>
6. „Brytyjski rząd tuszował łamanie praw człowieka w Etiopii”,
<http://wolnedia.net/brytyjski-rzad-tuszowal-lamanie-praw-czlowieka-w-etiopii/>
7. „Ustawą antyterrorystyczną w etiopskich aktywistów”,
<http://wolnedia.net/ustawa-antyterrorystyczna-w-etioopskich-aktywistow/>
8. „Tama Gible III oficjalnie otwarta”,
<https://wolnedia.net/tama-gible-iii-oficjalnie-otwarta/>
9. „Jezioro Turkana zamieni się w obszar niekończącej się bitwy”,
<https://wolnedia.net/jezioro-turkana-zamieni-sie-w-obszar-niekonczacej-sie-bitwy/>
10. „Bank Światowy złamał własne zasady w Gambella”,

<https://wolnedia.net/bank-swiatowy-zlamal-wlasne-zasady-w-gambella/>

11. „Brutalny rodzaj pokoju w Etiopii”,
<https://wolnedia.net/brutalny-rodzaj-pokoju-w-etiopii/>

12. „Tedros Adhanom played a key role in kidnapping of prominent dissident”,
<https://www.zehabesha.com/tedros-adhanom-played-a-key-role-in-kidnapping-of-prominent-dissident-by-abebe-gellaw/>

13. „Masowe wywłaszczenia plemion w Etiopii”,
<https://wolnedia.net/masowe-wywłaszczenia-plemion-w-etiopii/>

14. „Masowe eksmisje w Etiopii”,
<https://wolnedia.net/masowe-eksmisje-w-gambella/>